

Kampen om MTB-våpenet

Ingvald Lunde

Medlem Sjømilitære Samfund

Forsvarsstudien 2007 foreslår å avskrive MTB-våpenet fordi det primært er utviklet for kystnære operasjoner i en antiinvasjonsrolle. Studien avviser ikke helt det operative behov, men viser til de økonomiske rammene og at det i strukturen er både fregatter, ubåter og kampfly som har god evne til å bekjempe overflatemål. MTB Skjold tilfører dermed ikke vesentlige nye kapasiteter som ikke allerede inngår i strukturen, heter det.

MTBene er spesialisert for antiinvasjonsrollen og foreldet for dagens forsvar, uttaler leder for Forsvarspolitisk utvalg. Deres egenskaper og kapasiteter overlappes av andre kampfartøy, Luftforsvaret og Kystvakten, hevdes det.

Uttalelsen om antiinvasjonsrollen kan få en til å tro at MTB-våpenet er en levning fra den kalde krigens dager. Dette er feil, for å si det forsiktig. Stortingets vedtak 13. juni 2001 om anskaffelse av Skjold bygger på Sjøforsvarets konsept om en modernisering av et MTB-våpen som har eksistert i landet over 100 år og hvis oppgave har vært og er å hevde suverenitet i vårt store kystnære område. For den som er usikker på MTB-våpenets lange eksistens, kan Marinemuseet i Horten avlegges et besøk hvor verdens første torpedobåt, Rap fra 1873, ligger vel forvart utenfor museet.

Studiens analyse kunne lede oss til å tro at vi har en Sareptas krukke av kampfartøyer i Marinen. Jeg viser da til at det i den foreslåtte struktur kun er 11 kampfartøyer tilbake, 5 havgående fregatter og 6 undervannsbåter.

Av fregattene vil en være i internasjonal tjeneste, en som skolefartøy og en under hovedoverhaling, slik at det i realiteten er maksimalt 2 overflatefartøyer som vil være disponibel i en krisesituasjon. For undervannsbåtene vil det være omtrent samme begrensning i operativt antall, slik at vi kun vil ha ca. 5 kampfartøyer til disposisjon. Disse kampenheter har dessuten begrenset adgang til innenskjærs farvann.

Kystvakten omfattes ikke av kampenheter. Med sin bestyking bestående av en lett dekkskanon vil den i tilspissede situasjoner ha vanskeligheter med å forsvare eget fartøy. Det må for øvrig være et tankekors at Kystvakten i en fremtidig foreslått struktur vil ha flere enheter enn det Marinen skal ha av kampfartøyer.

Ved hevdelse av suverenitet er det vel så viktig å gardere seg mot det utenkelige som det tenkelige. Det har historien lært oss. Terroranslaget mot World Trade Center i New York

11. september 2001 er siste store hendelse som bekrefter dette. Den logiske konsekvens er at vi i større utstrekning må konsentrere oss om hva det er vi skal sikre i motsetning til hva vi skal sikre oss mot.

Debatten i Stortinget 2001 la kraftig vekt på at Norge er en maritim nasjon med betydelige interesser langs kyst og til havs. Herunder å ha et robust Sjøforsvar som er tilstede langs kysten og til havs i fredstid. I Gjennomføringsproposisjonen 5. april 2002 sies det at Regjeringens mål er at Sjøforsvarets operative tilstedeværelse i Nord-Norge skal økes og at det er en målsetting å øke Sjøforsvarets samlede seilingsaktivitet i nord.

Det føles derfor underlig såfremt kyststaten og den maritime nasjonen Norge, og det på sviktende grunnlag, ikke vil videreføre MTB-våpenet som er skapt for å forhindre at vår kyst blir et åpent og ubeskyttet friområde.

Jeg håper at allmennheten, herunder våre politikere på Stortinget, føler det samme.